

סדר נזיקין | מסכת סנהדרין דף כ"ו- ל"ב
 פרשת שמות | י"ב- י"ח בטבת תשפ"ה (18-12 לינואר 2025)

אחינו כל בית ישראל
 הנתונים בצרה ובשביה
 העומדים בין בים ובין ביבשה
 המקום ירחם עליהם
 ויוציאם מצרה לרוחה
 להצלחת חיילי צה"ל, השבת החטופים ורפואת הפצועים

מן התלמוד

סדר נזיקין, סדר נזיקין, מסכת סנהדרין כ"ו

חזייה ליהווא גברא דקא כריב. אמר להן: כהן וחורש?!
 אמרו ליה: יכול לומר אניסטון אני בתוכו. תו חזייה
 ליהווא גברא דהוה כסח בכרמי. אמר להן: כהן וחורש?!
 אמרו ליה: יכול לומר לעקל בית הבד אני צריך. אמר
 להם: הלב יודע אם לעקל אם לעקלקלות.

כריב - חורש.
 תו חזייה - עוד ראו.
 כסח בכרמי - זומר בכרמים.

הסבר: ריש לקיש הלך בדרך עם שני חכמים נוספים, והם
 ראו שני אנשים שעובדים בשדות בשנת השמיטה. כאשר
 העיר ריש לקיש שזה אסור, אמרו לו החכמים שיתכן שאותם
 אנשים עושים זאת באופן שמותר. אמר ריש לקיש: הלב
 יודע אם זה באמת מותר או שהם מרמים ועושים באיסור.

דף כ"ו: אבן השתיה

תמונה של האבן שתיה הסלע שנבנהה היא אבן השתיה

בקדוש הקודשים היתה אבן שבלטה מהקרקע ועליה
 הונח ארון הברית.
 האבן היא התגלתה בתקופת הנביאים הראשונים, על
 ידי שמואל הנביא ועל ידי דוד מלך ישראל שהבינו
 את חשיבותה, והם קראו לה "אבן השתיה". "שתיה"
 מלשון תשתית ויסוד, כי מהאבן היא נברא העולם, והיא
 היסוד של העולם.

רבי דוד בן שלמה אבן זמרא, שחי לפני כארבע מאות וחמישים שנים, כותב
 בספרו שו"ת רדב"ז, כי מבנה "כיפת הסלע" שבנו המוסלמים על הר הבית (לפני
 כ-1,300 שנה), נבנה בדיוק מעל אבן השתיה, לכן הוא מכונה "כיפת הסלע" כי
 הוא נבנה מעל הסלע - אבן השתיה. מבנה כיפת הסלע הוא המבנה בעל הגג
 העגול המצופה בזהב.

דף כ"ז: הקברנים

אדם העובר עברה כדי להשיג ממון נפסל להעיד עדות.
 בקשר לכך התלמוד מביא מעשה מענין:

בבבל היו קברנים שהיו רגילים לקבור מתים ביום טוב. פעם הם קברו מת ביום
 טוב של חג השבועות, ורב פפא החליט לנדוד אותם מפני שעברו איסור. הוא
 גם קבע שהקברנים העברניים פסולים לעדות, מפני שהם עוברים איסור כדי
 להשיג כסף - את המשכורת על הקבורה.

אבל רב הונא, בנו של רבי יהושע, אמר שהם נכשרים לעדות, זאת מפני שהם
 חשבו שהם עושים מצוה בקבורת המת ואינם יודעים שהדבר אסור.

דף כ"ח: קדושתם של הכהנים

את שבת הכהנים קידש הקב"ה בקדושה מיוחדת, כפי שאנו שומעים את הכהנים
 מברכים על הדוכן, בעלותם לברכת כוהנים: "אשר קדשנו בקדשתו של אהרן".
 מפני קדושתם המיוחדת יש להם דינים מיוחדים. למשל, אסור להם להיטמא
 למתים.

אולם עם זאת, התורה קובעת שישנם מקרים שבהם הכהן רשאי להיטמא
 למתים. אם חלילה נפטר אחד משבעת הקרובים של הכהן יש לו מצוה מן התורה
 להתקרב אליהם ולהיטמא מהם. **שבעת הקרובים הם: אבא, אימא, אח, אחות,**
אישה, בן ובת. גם ל"מת מצוה" שאין מי שיטפל בקבורתו, ח"ב הכהן להיטמא.

תפילה לשלום חיילי צה"ל:

מי שברך אבותינו
 אברהם יצחק ויעקב,
 הוא יברך את חילי צבא ההגנה לישראל
 ואנשי כחות הבטחון,
 העומדים על משמר ארצנו וערי אלהינו,
 מגבול הלבנון ועד מדבר מצרים,
 ומן הים הנדול עד לבוא הערבה
 ובכל מקום שהם, ביבשה באויר ובים.
 יתן !! את אויבינו הקמים עלינו
 נגפים לפניהם!
 הקדוש ברוך הוא ישמר ויציל את חילינו
 מכל צרה וצוקה, ומכל נגע ומחלה,
 וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם.
 ידבר שונאינו תחתיהם,
 יעטרם בכתר ישועה ובעטרת נצחון.
 יקיים בהם הכתוב:
 "כי !! אלהיכם ההלך עמכם,
 להלחם לכם עם אויביכם להושיע אתכם".
 ונאמר: "אמן".

"תלמוד ישראלי" פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי
 המנגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר
 לתרבות ומורשת ישראל.

זמני השבת במוקדי הפעילות בעולם:

ישראל י"ם:	כניסת שבת: 16:25
ניו יורק:	יציאת שבת: 17:39
ישראל ת"א:	כניסת שבת: 16:39
גרמניה:	יציאת שבת: 17:41
	כניסת שבת: 15:59
	יציאת שבת: 17:25

★ | מן ההסטוריה

תקיפת הכור הגרעיני בעירק

ב-7 ביוני 1981 הפציץ חיל האוויר הישראלי את הכור הגרעיני בעיראק, במבצע שנקרא מבצע אופרה או מבצע תמוז. סדאם חוסיין, נשיא עיראק, איים על ישראל ושאף להצטייד בנשק גרעיני כדי לתקוף אותה. בתגובה החליטה ישראל להפציץ את הכור הגרעיני בעיראק ולמנוע ממנה להשיג נשק כזה. ההחלטה התקבלה לאחר ניסיונות שונים לעצור את עיראק בדרכים דיפלומטיות, שנכשלו. את התקיפה ביצעו שמונה מטוסי F-16 ושישה מטוסי F-15. הפעולה הושלמה בהצלחה, הכור הגרעיני הושמד וכל המטוסים חזרו בשלום. כתוצאה מכך איבדה עיראק את יכולתה הגרעינית, מה שהוביל מאוחר יותר לתבוסתה במלחמת המפרץ.

סמל מבצע הפצצת הכור, מוטבע על ניץ מספר 107, אחד ממטוסי F-16A שהשתתפו במבצע (Wikipedia, Zachi Evenor)

מתפללים

משפחת כהן נסעה לכמה שנים לארצות הברית, במסגרת העבודה של אבי המשפחה. כשהגיעו לארצות הברית, ולפני ההליכה לבתי הספר, ביקשו מהוריהם ארבעת ילדי משפחת כהן, בגילאי 11 עד 18, להשתמש בשמות אמריקאיים ולא בשמות הישראליים שלהם. הם טענו שכך יקל עליהם להשתלב בחברה. יעקב ביקש שיקראו לו ג'ק, יוסף ביקש שיקראו לו ג'ו, שושנה ביקשה שיקראו לה רוזלין, ודבורה ביקשה שיקראו לה דבי. בקשתם עוררה דיון סוער במשפחה המורחבת.

מצד שני:

חלק מבני המשפחה טענו שהשמות הם חלק מהזהות היהודית שלהם, וזה שהם כרגע נמצאים בארצות הברית, זו לא סיבה לוותר על השמות. הם בהחלט יכולים להתגאות בשמות שלהם, וזה לא יהווה מכשול אמיתי להשתלבות בחברה. יש חשיבות לשמור על השמות המקוריים.

מצד אחד:

חלק מבני המשפחה טענו שאם זה יעזור להם להשתלב בחברה האמריקאית מסביב, אז אין בעיה שבתקופת השליחות יקראו להם בשמות האמריקאיים ולא הישראליים. זה רק עניין טכני של נוחות.

מה עתכם?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה ו'התפללתם' עליה אתם מוזמנים לשתף אותנו ונפרסם אותה בצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים וגם אתם תיכנסו להגרלה על פרסים שווים

♥ | על המפה / רמת הגולן

רמת הגולן היא אזור בצפון מזרח הארץ. שטחה הוא כ-1,800 קמ"ר ויש בה נחלים רבים. היא נקראת על שם העיר גולן הנזכרת בתורה בנחלת שבט מנשה. בני ישראל כבשו אותה מידי סיחון מלך חשבון, וההתיישבות היהודית באזור התקיימה גם בתקופת בית שני. ניתן למצוא שרידים של יישובים ובתי כנסת מאותה תקופה. עם הקמת המדינה נכללה רמת הגולן בשטחה של סוריה, מה שאפשר לסורים להפגז את היישובים היהודיים הסמוכים לגבול ולנסות להשתלט על מקורות המים. במלחמת ששת הימים כבשה את ישראל את רמת הגולן, ומאז הוקמו בה 33 יישובים יהודים בהם חיים כ-25 אלף יהודים, בשנת 1981 הועבר בכנסת חוק רמת הגולן, שבפועל סיפח אותה למדינת ישראל.

שדות רמת הגולן עם עצי אקליפטוס והחרמון ברקע (Wikipedia, Israel) (Defense Forces)

👤 | מי אני?

1. תנועת נוער ציונית-לאומית.
2. שמה הוא ראשי התיבות של "ברית יוסף תרומפלדור".
3. היא נקראת על שם עירו של בר כוכבא.
4. נוסדה על ידי זאב ז'בוטינסקי.
5. פעלה לחיזוק ההתיישבות והביטחון היהודי בארץ ישראל.

לְמַדְתְּ אֶת הַמִּשְׁנָה

4260	3930	3880	3828	3728	3408	3340	2934	2883	2448	2448	2238	1948	0				
495	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן ביהמ"ק ה-2	הלל הזקן	-352 הקמת ביהמ"ק ה-2	-560 אסתר המלכה	-422 חורבן ביהמ"ק ה-1 גלות בבל	חונת ביהמ"ק ה-1	שלמה המלך	דוד המלך	דבורה הנביאה	מתן תורה	-1311 יציאת מצרים	אפרים ומנשה	-1521 בניי במצרים	-1812 אברהם אבינו / שרה	-3760 בריאת העולם

היום יום הולדת 100 לרבינו

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

ס' טאטט טא סאטט סכטט לז סטט אטט
 אטט טאטט
 ז' לז טאטטט טוטטטט טוטט טא טאטט אטט
 טוטטט
 ט' אטטט ל' טוטט טאטט ל' טאטטט טאטט
 ז' זוטט טאטט

- התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:
- 1 מי הוא האיש במרכז הציור?
 - 2 ציינו חלק מתפקידיו הציבוריים.
 - 3 איך רמת הגולן קשורה אליו?
 - 4 איך הוא קשור למצרים?

חמד של מושג

מינהל החינוך הדתי, הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

נפש מפני נפש

"אין דוחים נפש מפני נפש" הוא כלל הלכתי האומר שאין לגרום בידיים לאיבוד נפש מישראל בשביל הצלת נפשות רבות אחרות. למשל, אם גויים דורשים שייתנו להם להרוג יהודי אחד או שהם יהרגו את כל הקבוצה, אסור למסור להם מישהו להרוג כדי להציל את השאר (מלבד במקרים מיוחדים).

דבר תורה

לקראת סוף הפרשה מכביד פרעה את העבודה על בני ישראל עוד יותר ומוריד אפילו את הקצבת התבן היומית ממנה הם הכינו את הלבנים. בשלב זה פונה משה בכעס אל ה' ואומר לו שמאז שהוא הגיע אל פרעה העבודה של בני ישראל נעשתה רק קשה יותר. על כך משיב לו ה' ואומר: "עתה תראה מה אעשה לפרעה כי ביד חזקה ישלחם". רש"י מבאר שהמילים "עתה תראה" מלמדות שמשה נענש על כך שפקפק בדרכיו של הקב"ה, ובגלל זה נגזר עליו שיראה רק את הניצחון על פרעה ולא את הניצחון שיהיה על שבעת העמים בכניסה לארץ. דבר זה מלמד עד כמה יש להאמין בדרכיו של הקב"ה, גם אם לעיתים נראה כלפי חוץ שבמהלך הגאולה ישנה נסיגה לאחור.

סדר נזיקין | מסכת סנהדרין, דף כ"ט - ל"ב

דף כ"ט: הנחש הקדמוני

בדיני נפשות - דינים שהנשפט בהם מתחייב מיתה - בית הדין מחייב להתאמץ ביותר כדי לחפש אפשרות לזכות את הנאשם; אולי העדות נגדו אינה חזקה מספיק, אולי הוא אינו נחשב עובר עברה במזיד, ועוד כהנה וכהנה. אבל לאדם מסית ומדיח - שמנסה להחטיא אחרים - אין מחפשים אפשרות של זכות. כך לומדים מפרשת בראשית: הקב"ה העניש את הנחש על כך שהוא פיתה את חוה לאכול מעץ הדעת, למרות שלכאורה היה אפשר למצוא לו טענות להקל בעונשו. אבל מאחר שהנחש נחשב מסית ומדיח לעבור איסור, לא טענו כך בשבילו.

דף ל": הפסוק המוסתר

מה הדין אם אדם מופיע בפני משפחה כל שהיא ואומר להם: דעו לכם, אביכם לפני מותו החביא סכום כסף בארון או במקום מחבוא אחר, אבל הנכסף הזה אינו של אביכם, אלא של ראובן שהפקיד אצלו את הכסף. הלכו הבנים ומצאו את הכסף, האם הם צריכים להחזירו לראובן?

בדף זה בתלמוד לומדים שלא. הבנים אינם צריכים להאמין לאותו אדם שהכסף אינו של אביהם. אבל אם הכסף היה מחבוא במקום שיש אליו גישה לאיש שסופר להם שהכסף שיהיה לראובן, והוא היה יכול לקחת אותו - הוא נאמן. מדוע? כי אנו מבינים שאם הוא היה משקר הוא לא היה אומר להם כלום, אלא יגיש אל המחבוא, לוקח את הכסף ונותנו לראובן.

דף ל"א: התובע ממון מחברו

אדם שתובע ממון מחברו צריך להביא ראיה שהוא צודק, אחרת דיני בית הדין אומרים לו: "איננו יכולים לחייב את חברך על סמך דברך בלבד". אחת הראיות הנפוצות היא עדים המעידים כדברי התובע, כגון: אם ראובן תובע משמעון מאה ש' שהלוה לו, ושמעון אומר: "לא היו דברים מעולם", די לתובע להביא עדים שראו את ההלוואה. כדי להוציא ממון זקוקים לכל הפחות לשני עדים.

דף ל"ב: דיני ממונות ודיני נפשות

המשנה הראשונה בפרק מלמדת שיש הלכות זהות לדיני ממונות ולדיני נפשות, ויש הלכות חלוקות. דיני ממונות הם דינים של חיוב ממון המובאים בפני בית דין לפסיקה. דיני נפשות הם דינים של מי שעבר איסור חמור שמתחייבים עליו מיתה, למשל העובד עבודה זרה. המשנה אומרת שמן התורה גם בדיני ממונות וגם בדיני נפשות על בית דין לחקור את העדים היטב - בכך דינם שוה. אבל יש גם כמה הלכות חלוקות ביניהם, אחת מהן: לדיני ממונות די בשלושה דינים, ואילו דיני נפשות נידונים בפני עשרים ושלושה דינים, לכל הפחות.

חידה!

הזכרנו את אבן השתייה. זהו את המקרים הבאים בתנ"ך הקשורים לאבנים:

- גלל אבן גדולה מעל הבאר
- ישב על אבן בזמן מלחמה
- הקים 12 אבנים לזיכרון
- ניצח את אויבו באמצעות אבן שפגעה בו

(ג.ו.ו. 'אחוזי, 'טחטג 'אדא: תוספות)

שאלות חשובות

- היכן נמצאת היום אבן השתייה?
- מתי מותר לכוהן להיטמא למת?
- כמה דינים צריך כדי לדון בדני נפשות?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עלון עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il יש לציין את מס' העלון עליו אתם עונים.*בפיקוח רואה חשבון

